

It-handledningens pedagogik

Handledning

- Kamratstöd (vertaisopastus, digituki)
- Individuell handledning – kurser - föreläsningar
- Gemensamt:
 - sker inläring
 - anpassat för pensionärer
- Samma pedagogiska principer som i allt lärande

Nyttan av pedagogiska teorier

- Kan öka förståelsen varför det går bra ibland och dåligt ibland
- Ingen garanti för framgång, men sällan försämring
- Kan öka självförtroendet och förmåga att möta utmaningar
- Kan hjälpa dig att utvecklas som handledare

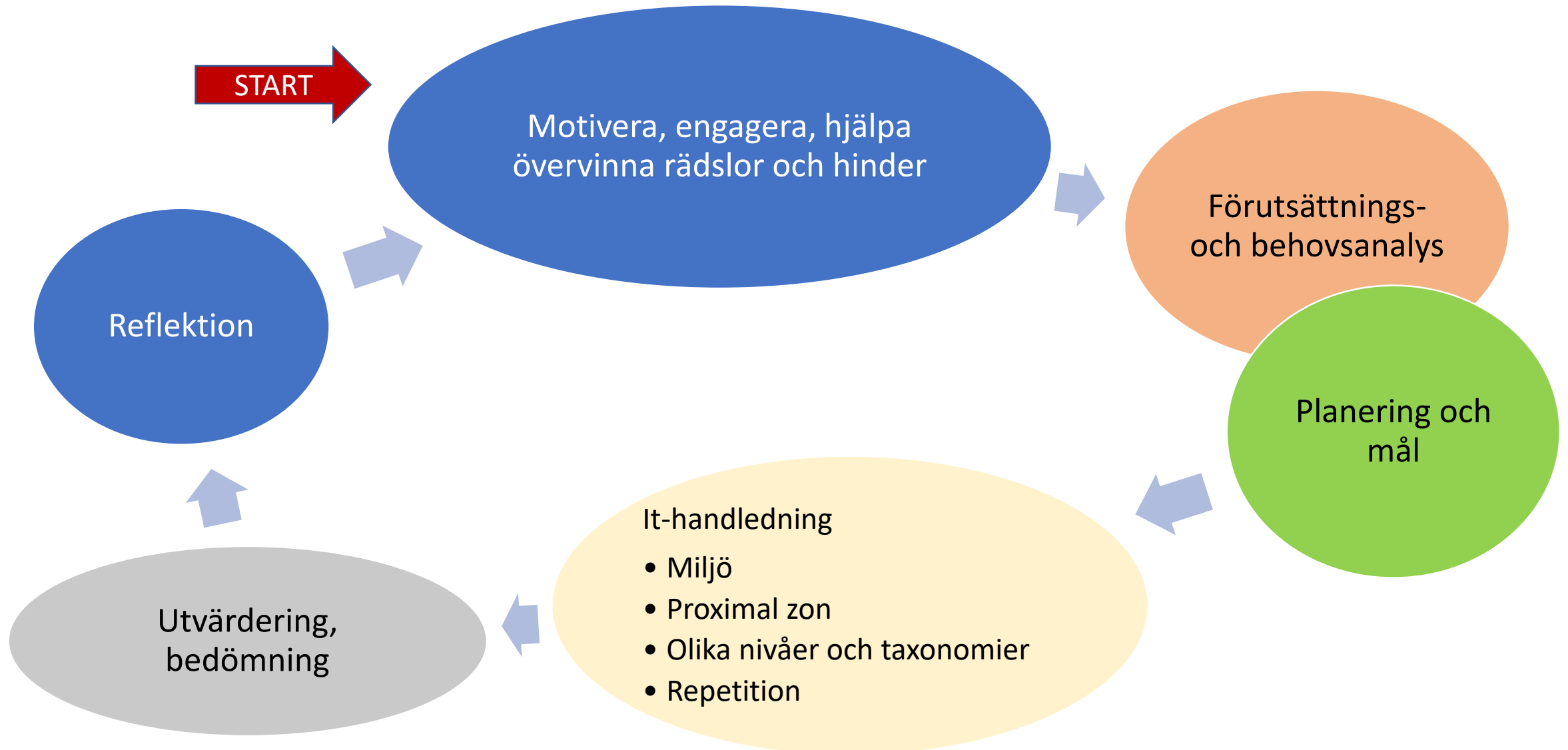
Specialpedagogik

- Äldre är en specialgrupp, speciella egenskaper att beakta
- Specialgrupper kräver ”speciellt bra pedagogik”
- I åldrarna 75–85 år rapporterar 38 procent någon form av funktionshinder

Minnesproblem, motoriska svårigheter, nedsatt syn- och hörsel, läs- och skrivsvårigheter <http://www.smaly.fi/sv/startsidan/>

- En del har också kognitiva svårigheter, det vill säga svårt att förstå och tillgodogöra sig ny kunskap
- Många är rädda för att inte klara det, eller råka ut för brott osv.
- Bemötande inom it-handledning:
<https://www.youtube.com/watch?v=dTPQZOu9k5M>

Lärarens/handledarens process

Motivera och engagera (G. Brattberg)

- Hellre intressant och roligt än måsten som nätbanken, myndighetsärenden osv.
- att man på internet kan få svar på praktiskt varje fråga man kan ställa sig.
- att man kan titta på gamla tv-program och lyssna på radions sommarprogram precis när man själv vill.
- att man kan hålla kontakt med nära och kära över hela jordklotet utan kostnad via e-post, Skype och sociala medier.

Förutsättnings- och behovsanalys

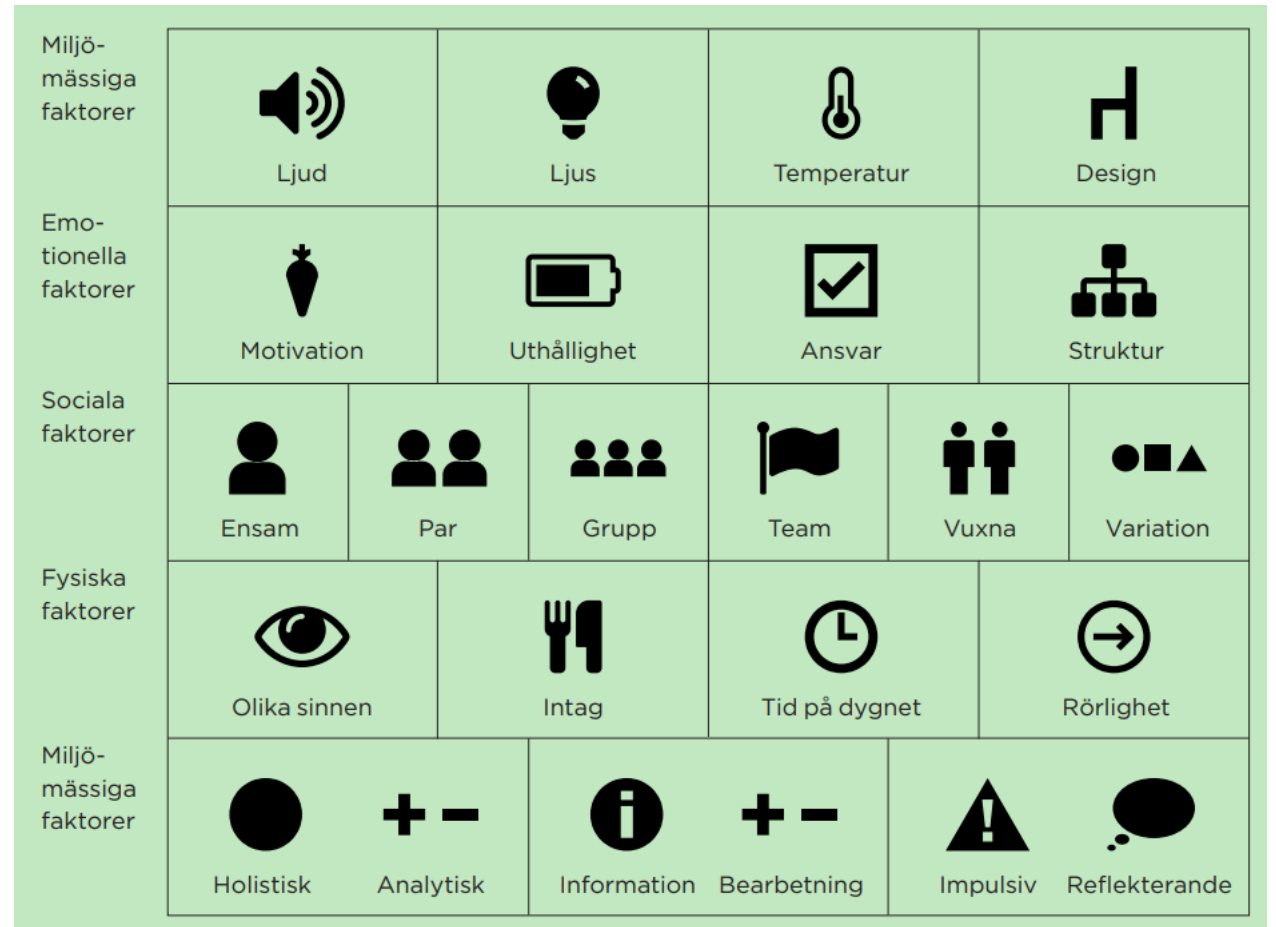
- Ta reda på de lärandes tidigare kunskaper
- Vad vill han/hon/de lära sig, vad behöver de?

Sätt att göra det:

- Vet du nåt om deltagarna?
- Förhandsanmälan med kort beskrivning av apparatur och kunskap
- Presentationsrunda
- Efter första träffen kan det vara lättare

Handledningsmiljön

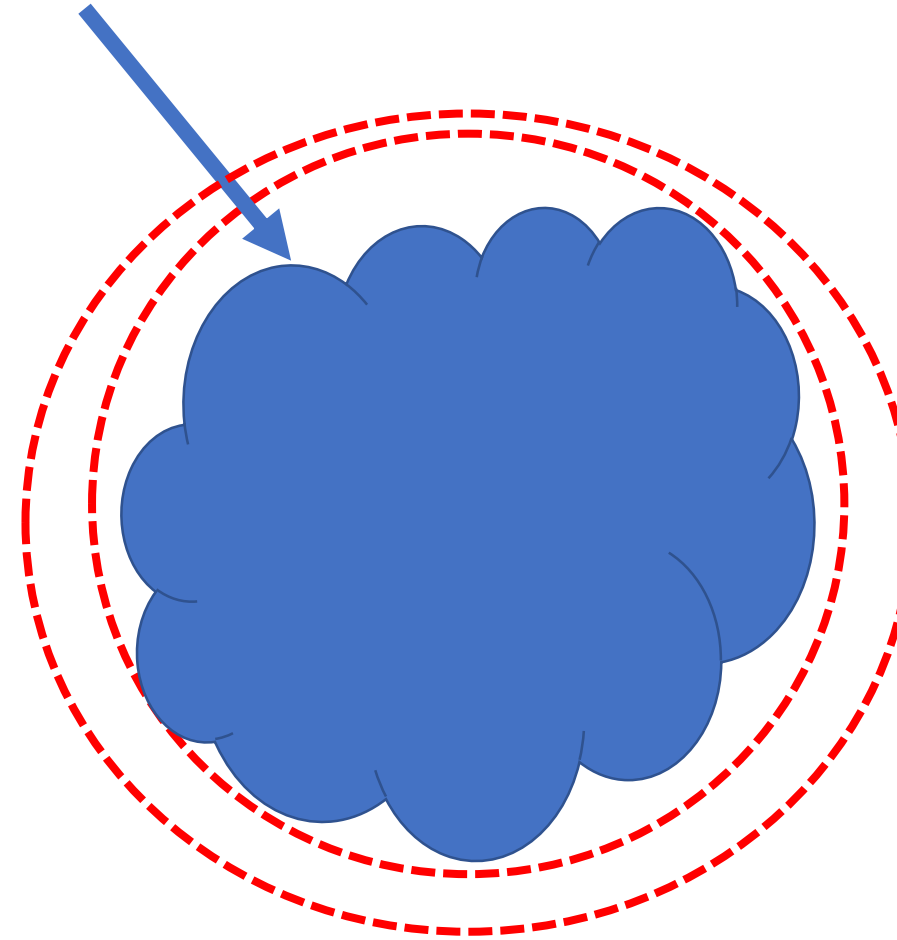
- Små grupper
- Lugn takt, uppmuntrande
- Tålamod
- Tillåtande miljö
- Ömsesidig respekt
- Motivation, entusiasm
- Önskemål beaktas
- Språk, metaforer, svåra ord och förkortningar utan förklaringar osv.

Proximal zon

- Det den lärande kan uppnå med hjälp
- Ofta behöver man sänka nivån
- Observera
- Fråga
- Erbjud tystnad och tid för eftertanke

[Lev Vygotsky](#) (1896–1934)

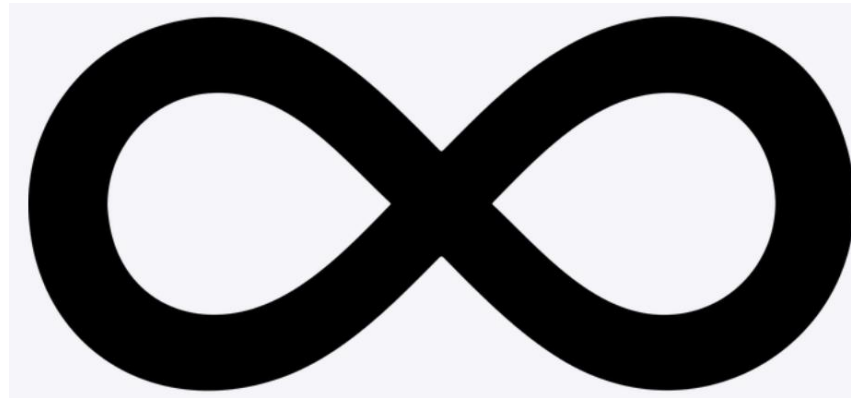

Repetition

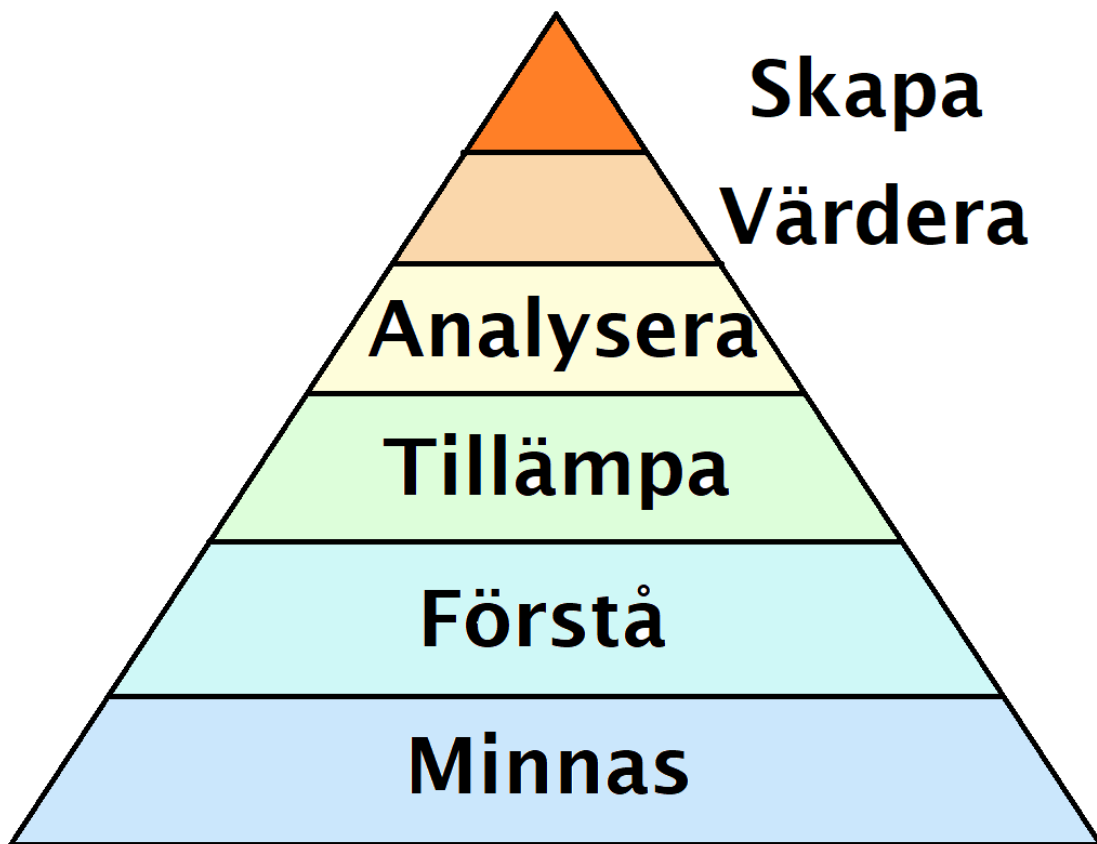
- Repetition bevisligen viktigt för seniorer

Hur utnyttja:

- Be den lärande göra om och instruktioner bara vid behov
- Ha tålamod, låt det ta den tid det tar

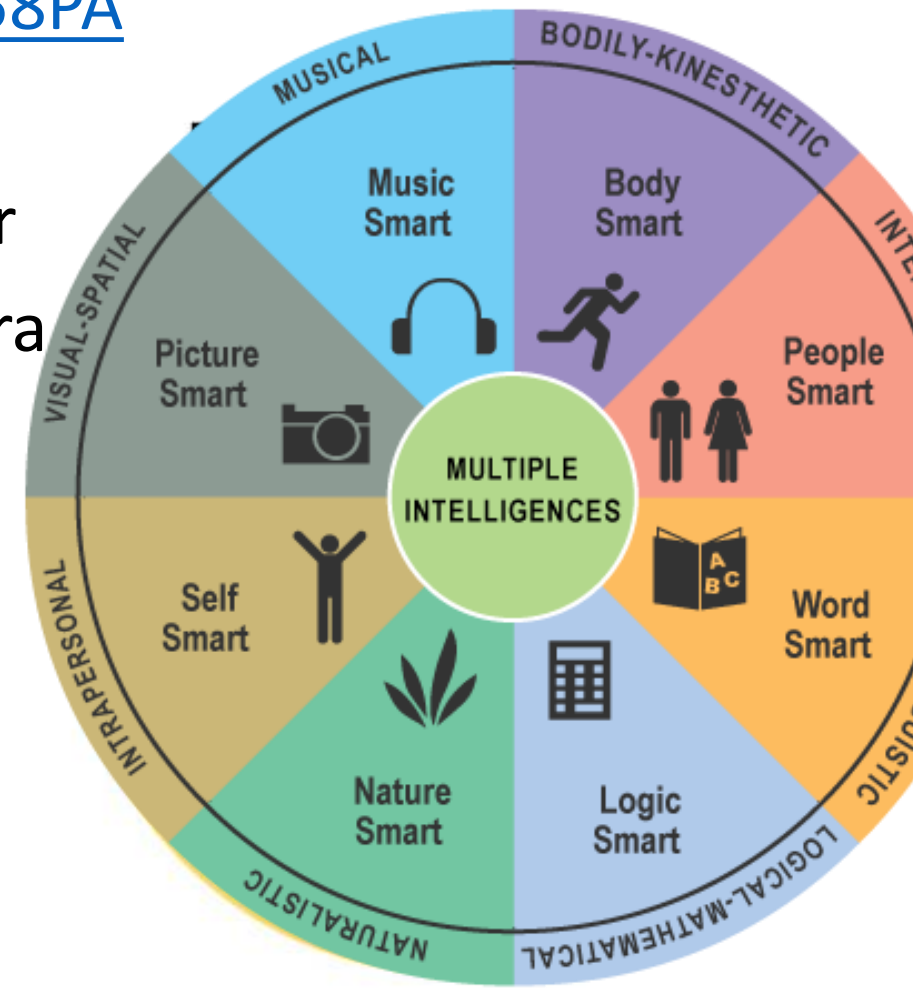
Olika nivåer och hierarkier (taxonomier)

- Bevisa, motivera, skapa
- Jämföra, utarbeta, förklara
- Välja, kritisera
- Upptäcka, förutse, lösa
- Använda, förklara, skilja
- Lista, recept, upprepa

Lärstilar

- Lärstilar i sig är en myt
<https://www.youtube.com/watch?v=rhgwIhB58PA>
 - Låt den handledda pröva själv och utforska
 - Handledaren sitter bredvid, den handledda gör alt. handledaren prövar först och låter sedan göra själv
 - Variation är ändå bra!
- Göra, läsa, skriva, tänka, lyssna, se, tala

Aktiv inläring

- John Dewey, pedagogiska metoden ”learning by doing”.
- Kunskap måste kunna bli till nytta och ha verklighetsanknytning.
- Konsten är att skapa trygga förhållanden så att den lärande vågar prova och sedan får möjlighet att öva många gånger.
- Då utgår från medlemmarnas problem, så kallas det problembaserat lärande (PBL).
- Handledarens roll att stödja och utmana att bygga kunskap och förstå sammanhang.

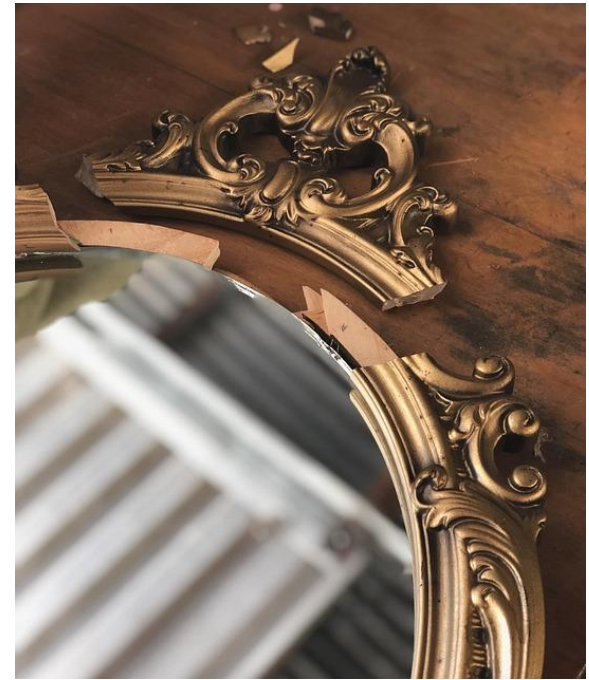
<https://internetstiftelsen.se/guide/introduktion-till-internet-for-aldre/pedagogik-for-aldre/>

Bedömning, utvärdering, reflektion

- Beröm och fråga den handledda vad den tycker!

Reflektera eller diskutera med "kolleger":

- Försök se dig själv utifrån under och efter handledning
- Diskutera med andra, observera (auskultera)
- Vad gick bra, varför?
- Vad gick mindre bra, varför?
- Uppnåddes målen?
- Här kan man spegla mot pedagogiska teorier och kunskap
- Lära sig av egna och andras erfarenheter och utvecklas som handledare

Allt kan du inte rå på som handledare

Problemet ligger hos den lärande som:

- Har bristande motivation.
- Är okoncentrerad.
- Har kognitiva svårigheter, begynnande demens, läkemedelspåverkan med mera.
- Är otålig.
- Är för trött för att lära.
- Har bristande självkänsla och/eller självförtroende, inlärd hjälplöshet.
- Har skuld känslor för att hen inte förstår.
- Är rädd för att göra fel eller visa sin okunnighet.
- Inte vågar fråga när hen inte förstår.
- Har andra problem i livet som stjälar fokus från lärandet.
- Helt enkelt inte vill lära sig men av olika anledningar känner sig tvungen att lära sig.
- Har kommit till träffen för att få sociala kontakter och för att - umgås mer än för att lära sig.

Läs mera

Gunilla Brattberg

Introduktion till internet för äldre

<https://internetstiftelsen.se/guide/introduktion-till-internet-for-aldre/pedagogik-for-aldre/>